

**Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát
Zarámí 88, P. O. Box 125, 760 01 Zlín**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIZ-306/25-Z
Sp. zn. ČŠIZ-S-61/25 Z

Název	Základní škola Tmava, okr. Zlín
Sídlo	Tmava 242, 763 18
E-mail	zstm@zlinedu.cz
IČO	70 849 161
Identifikátor	600 114 481
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Jana Divilková
Zřizovatel	Obec Tmava
Místo inspekční činnosti	Tmava 242, Tmava
Inspekční činnost na místě	13. 3. 2025 – 17. 3. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Tmava, okr. Zlín (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

K datu inspekční činnosti navštěvovalo základní školu 119 žáků v osmi třídách. Na prvním stupni byl spojený 4. a 5. ročník v jednu třídu. Zájmové vzdělávání bylo poskytováno

ve dvou odděleních 55 účastníkům školní družiny. Škola dále evidovala 8 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznaným 1. až 3. stupněm podpůrného opatření a 2 žáky s odlišným mateřským jazykem. Výchovně vzdělávací proces k termínu inspekční činnosti zajišťovalo 14 pedagogických pracovníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) vykonává funkci od 1. 8. 2024. Vytvořila reálnou koncepci dalšího rozvoje organizace a stanovila priority, které reflektují aktuální potřeby školy a trendy ve vzdělávání. Koncepční cíle zaměřené zejména na vzdělávací i výchovnou oblast a klima školy jsou v souladu s vizí zřizovatele a jsou postupně naplňovány.

Nastavené mechanismy pro řízení školy a monitorování kvality výchovně vzdělávacího procesu začíná ředitelka uskutečňovat. Plán kontrolních činností zahrnuje všechny oblasti řízení a je vhodně rozšířen o vzájemné naslechy pedagogů, které přinášejí pozitiva zejména v oblasti motivační a inspirační. Průběh a kvalita kontrolních procesů je ovlivněna málo efektivním nastavením struktury organizace s absencí zástupce ředitelky.

Vzdělávání zabezpečoval účelně složený pedagogický sbor, který byl vzhledem ke zkvalitnění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vhodně doplněn o asistenta pedagoga. Odborný profesní růst pedagogů se uskutečňoval prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků dle zájmů jednotlivých pedagogů a potřeb školy. Získané teoretické a metodické poznatky učitelé obvykle sdílí a někteří vhodně využívají v průběhu vzdělávání žáků. Přínos absolvovaných akcí pedagogů pro učení žáků není ve škole plánovitě ověřován.

Prostředí školy bylo dobře udržované a esteticky i edukačně podnětné. Společné prostory vhodně sloužily k prezentaci školních aktivit, žákovských výtvarných a rukodělných prací, jako relaxační zóny, čtenářské koutky a k podpoře aktivního pohybu žáků během přestávek. Využitím sponzorských darů a dalších finančních zdrojů z projektů a programů byla zvýšena úroveň materiálně technických podmínek, zejména v oblasti digitálních technologií i vybavení na podporu jazykové a přírodovědné gramotnosti. Nadstandardní podmínky má škola pro výuku pohybových dovedností. Kromě tělocvičny mohou žáci i účastníci zájmového vzdělávání využívat venkovní víceúčelové hřiště.

Ředitelka smysluplně delegovala dílčí kompetence na pracovníky zabezpečující specializované činnosti školního poradenského pracoviště. Oblast výchovného poradenství zajišťuje výchovná poradkyně ve spolupráci s vedením školy, třídními učiteli i ostatními pedagogickými pracovníky a spádovými školskými poradenskými zařízeními. Poradenské služby nabízely žákům a jejich zákonným zástupcům systematickou podporu při řešení výchovných a vzdělávacích problémů. Zároveň poskytovaly metodickou pomoc pedagogům a rodičům žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Podpůrná opatření cíleně přispívala k řešení potíží formou asistentské pomoci a možností vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů. Výchovná poradkyně účinně pomáhala žákům a jejich zákonným zástupcům s kariérním poradenstvím, aby usnadnila výběr povolání, pracovního a společenského uplatnění. Oblasti prevence sociálně patologických jevů, systematické práci na tvorbě pozitivního školního klimatu věnuje škola potřebnou pozornost. Do preventivních programů a zejména monitoringu rizikového chování cíleně zapojuje i zákonné zástupce a žáky formou dotazníkových šetření, spoluprací s Klubem rodičů a žákovským parlamentem. Zaměřuje se i na podporu sebedůvěry a sebepojetí žáků. V rámci předcházení rizikovému chování škola spolupracuje s organizacemi, které se na prevenci specializují a pravidelně pořádá cílené vzdělávací akce pro žáky.

Nastavené preventivní mechanismy školy pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, k předcházení rizik vzniku úrazu při vzdělávacích činnostech jsou funkční, zajišťují reálnou fyzickou bezpečnost žáků. Ve spolupráci se školní jídelnou přispívá škola ke zdravému vývoji žáků a podpoře zdravého životního stylu nutričně vyváženou stravou a nabídkou čerstvého ovoce a zeleniny.

Oboustranně přínosná spolupráce školy se zřizovatelem vede kromě zlepšování materiálních podmínek především k posilování soudržnosti školy s obcí; žáci se aktivně zapojují do kulturního života. Škola také pravidelně spolupracuje s rodiči a se základními školami v okolí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka na prvním stupni probíhala převážně v klidné pracovní atmosféře. Nastavená pravidla byla většinou dodržována. Cíle výuky korespondovaly se vzdělávacími dokumenty školy. Požadavky na žáky byly stanoveny tak, aby podporovaly jejich růst a rozvoj v souladu s jejich schopnostmi a dovednostmi. Úvodní motivace formou vyprávění či rozhovoru podporovala zájem o učení, jen v několika případech byla redukována na seznámení žáků s cílem a obsahem hodiny. Účelnou frontální výuku vhodně doplňovala samostatná práce. Spolupráce ve skupině a dvojicích byla méně účelná. Sporadicky byly zařazovány pedagogické postupy, které žáky motivovaly k rozvoji kritického myšlení či vlastnímu objevování a vyvozování závěrů, včetně vyhledávání informací v různých zdrojích. Použité metody aktivizovaly žáky jen ojediněle, což vedlo k omezenému rozvoji jejich tvořivosti a k malému prostoru pro formování jejich postojů během hodin. Všichni žáci řešili stejné úkoly, neměli možnost vybírat si z úkolů různé kognitivní náročnosti. Výuku vhodně doplňovalo využití připravených pracovních listů a dalších didaktických pomůcek podporujících názornost. Žáci také aplikovali své znalosti z jiných předmětů, což přispívalo k zobecňování jejich nových poznatků. Výuka ve spojeném 4. a 5. ročníku nebyla diferencována podle obsahu učiva a struktura vyučovací hodiny neodpovídala vedení výuky v samostatných třídách. Zejména ve sledované výuce matematiky byla cíleně využívána práce s chybou. Žáci byli průběžně hodnoceni a podněcováni k učení, dostávali zpětnou vazbu od vyučujících. V hodině tělesné výchovy v 1. ročníku byly plánovaně zařazovány pohybové hry na podporu rozvoje sociálních dovedností, což se pozitivně projevilo ve vzájemné spolupráci a vztazích žáků. V závěrečné části většiny hodin byl dostatečný prostor věnován shrnutí probraného učiva. Hodnocení naplnění cílů hodiny vyučujícím a sebereflexe žáků obsahovaly prvky formativního hodnocení. Vzájemné hodnocení žáků bylo často využito pouze formálně. Přítomná asistentka se ve výuce aktivně věnovala individuálně žákyni s podpůrnými opatřeními, zároveň účelně pomáhala dalším žákům se zvládnutím učiva a udržením pozornosti.

Sledovaná výuka na druhém stupni vycházela ze školního vzdělávacího programu a také ze žakovských znalostí a dovedností. Převládala frontální forma výuky nejčastěji ve spojení s metodou řízeného rozhovoru a samostatnou prací žáků, podpořena byla prací ve skupinách nebo ve dvojicích. Sdělené výukové cíle byly konkrétní a přiměřené, zvolené činnosti v hodinách žáky motivovaly k zájmu o probírané učivo. Požadavky kladené na žáky byly srozumitelné, respektovaly jejich individuální možnosti a schopnosti a zajišťovaly rovný přístup ke vzdělání. Žákům byla poskytována průběžná zpětná vazba podporující motivaci k učení i jejich aktivitu. Pro podporu celkového rozvoje žáků a názornost byly efektivně využívány názorné učební pomůcky a digitální technologie. Vhodně byly aplikovány

mezipředmětové vztahy, při nichž docházelo k propojování učiva a reálného života. Ve výuce přírodopisu a výchovy ke zdraví byla výborně začleněná postojová složka cíle. Metody výuky, které by podporovaly kritické myšlení formou získávání informací z různých zdrojů včetně jejich interpretace i možnosti výběru z úloh odlišné kognitivní náročnosti, byly využity ojediněle. Žáci většinou dodržovali nastavená pravidla chování a neměli obavu vyjádřit vlastní názor. Na konci vyučovacích hodin bylo často zařazováno pouze krátké závěrečné shrnutí a zhodnocení práce vyučujícími. Aktivní zapojení žáků s využitím sebehodnocení bylo použito pouze v omezené míře, vzájemné hodnocení žáků chybělo.

Ve sledované výuce anglického jazyka byli žáci vedeni k rozvoji a využívání slovní zásoby, správné výslovnosti a také praktickému využití jazykových dovedností. Rozhovory a skupinová práce na druhém stupni vedla k podpoře produktivních řečových dovedností žáků. Na prvním stupni bylo v menší míře využito aktivizačních a kooperativních metod výuky. Tento přístup vedl k poklesu zapojení žáků do výuky a snížení jejich motivace k učení.

Zájmové vzdělávání nezajišťovalo účastníkům dostatečně vhodnou náplň pro trávení volného času. V jednom oddělení scházely přímo vedené zájmové činnosti, sledované aktivity byly omezeny pouze na spontánní hru. Ve sledovaných aktivitách dalšího oddělení školní družiny byly u žáků cíleně rozvíjeny společenské, hudební a pracovní technické dovednosti, dostatek prostoru byl věnován i relaxaci a odpočinku. Školní družina nerealizuje vlastní projekty ani akce, podílí se však na některých aktivitách pořádaných školou. Vzhledem k nejednotnosti výchovných a vzdělávacích postupů a koordinaci oddělení je pozice vedoucí vychovatelky pouze formální. Rozvoj individuálního talentu žáků vhodně doplňují čtyři kroužky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola průběžně sleduje individuální i celkové výsledky vzdělávání žáků během celého vzdělávacího cyklu formou písemného a ústního ověřování. Ty jsou sice pravidelně projednávány pedagogickou radou i v rámci metodických sdružení, nejsou však přijímána opatření k jejich zlepšování a stanoveny konkrétní postupy, které by zjištěné nedostatky dokázaly eliminovat. Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle realizovaného vzdělávacího programu. Žáci se slabším prospěchem byli ve škole evidováni a byla jim nabídnuta případná podpora formou doučování.

Ve školním roce 2022/2023 byli žáci 5. ročníku zapojeni do testování v oblasti čtenářské gramotnosti a dovednostech usnadňujících učení s průměrnými výsledky. Škola tyto výsledky dále neanalyzuje v rámci metodických orgánů ani na hodnoticích jednáních pedagogické rady. Pravidelné externí testování znalostí a dovedností žáků škola neprovádí. Další uplatnění svých absolventů škola sleduje prostřednictvím informací zejména od samotných absolventů.

Se zákonnými zástupci žáků komunikuje škola primárně prostřednictvím informačního systému, v rámci pravidelných společných třídních schůzek i tripartit. Vhodně rozšiřuje nabídku spolupráce s rodiči o individuální konzultace v oblasti kariérového poradenství.

Žakovský parlament předkládá vedení školy připomínky a náměty k podmínkám a chodu školy. Jeho činnost podporuje účinně výchovu k občanství a vede k zodpovědnému jednání a iniciativě žáků. Spolupodílí se tak na udržení dobrého klimatu školy.

Škola dlouhodobě efektivně podporuje motivaci pro aktivní zapojení žáků především do vědomostních olympiád, uměleckých a sportovních soutěží. Úspěchem bylo druhé místo v okresním kole dějepisné olympiády. Žáci jsou aktivně zapojováni do tradičních vystoupení v rámci kulturních a společenských akcí školy i zřizovatele. Činnosti, výsledky a úspěchy škola prezentuje na svých webových stránkách, facebookovém profilu, v místním novinách.

Závěry

Vývoj školy

- nová ředitelka školy
- modernizace odborné učebny přírodovědných předmětů
- vybudování učebny cizích jazyků
- informační a bezpečnostní systém školy

Silné stránky

- spolupráce s místními organizacemi a zřizovatelem účinně přispívá k rozvoji podmínek školy (1.5)
- vedení školy zvyšuje kvalitu materiálních podmínek pro výuku (2.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- nízká míra zařazování aktivizujících a kooperativních činností a méně časté zařazování práce s různými informačními zdroji k podpoře kritického myšlení (4. 2)
- málo podnětné prostředí a nedostatečně pestrý vzdělávací program jednoho oddělení školní družiny (4.2)
- nízký podíl žáků na hodnocení kvality vlastní práce a svých spolužáků; absence diferenciací výuky (4.3)
- procesy vyhodnocování vzdělávacích výsledků nejsou prováděny systematicky s účinným dopadem na zkvalitňování poskytovaného vzdělávání (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- častěji do výuky zařazovat práci s jinými zdroji informací pro rozvoj kritického myšlení a postoju žáků
- ve výuce více využívat aktivizační a kooperativní metody práce
- vést žáky k aktivnímu sebehodnocení a vzájemnému hodnocení
- zajistit zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu a odborné vedení ve školní družině
- nastavit funkční systém kontrolní a hospitační činnosti a systematicky propojit s dalšími řídicími činnostmi včetně cíleného plánování dalšího vzdělávání pedagogů
- poskytovat pedagogům kvalitní zpětnou vazbu na základě hospitační a kontrolní činnosti
- některé z dosavadních kompetencí ředitelky delegovat na zástupce

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce dalšího rozvoje školy v letech 2024–2030
2. Jmenovací dekret ředitelky školy od 1. 8. 2024
3. Dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona ve školním roce 2024/2025 k datu inspekce
4. Plán hospitační činnosti pro školní rok 2024/2025
5. Dokumentace ke kontrolní a hospitační činnosti vedení školy k datu inspekce
6. Dokumentace k žákům se SVP, školní rok 2024/2025 k datu inspekce
7. Dokumentace k činnosti školního poradenského pracoviště k datu inspekce
8. Zápisy z jednání metodických orgánů školy ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 k datu inspekce
9. Dokumentace k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků školní rok 2023/2024, 2024/2025
10. Analýza výsledků národního testování 5. tříd 2022/2023
11. Dokumentace k zajištění podmínek bezpečnosti a zdraví žáků, k personálním a k finančním podmínkám k datu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Zapletalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Hana Pátková, přizvaná osoba

Bc. Jana Mazáková, kontrolní pracovnice

Mgr. Roman Hoza, školní inspektor

Mgr. Soňa Bergerová, školní inspektorka

2. 4. 2025